

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

**Επιμέλεια: ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ -----	5
2.	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ -----	5
3.	ΓΕΝΙΚΑ -----	6
4.	ΒΙΒΛΙΟ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ-----	7
5.	ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΩΝ-----	9
5.1	ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΕΣ -----	9
5.2	ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ -----	12
6.	ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΩΝ -----	14
6.1	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ -----	14
6.1.1	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ Ε.Ι.Χ. -----	15
6.1.2	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ -----	15
6.2	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ -----	16
7.	ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ -----	18
8.	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ -----	18
9.	ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ-----	19
9.1	ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ. -----	19
9.2	ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ. -----	20
9.3	ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ -----	20
10.	ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ-----	21
11.	"ΜΠΛΟΚΑΚΗΔΕΣ" -----	22
12.	ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ -----	25
13.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ -----	26
14.	ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΑ -----	29
15.	ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΤΕΟΣ ΦΟΡΟΣ (Φ.Ε.Μ.)-----	30
16.	ΠΑΡΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ -----	31
17.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-----	32

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μία από τις υποχρεώσεις κάθε πολίτη είναι η υποβολή της δήλωσης εισοδήματος την περίοδο της άνοιξης για τα έσοδα του προηγούμενου έτους.

Σε αυτό το σημείωμα θα γίνει μία προσπάθεια αποσαφήνισης των ισχυόντων για την φορολογία των μηχανικών και κατ' επέκταση των (πρώην κατά τον όρο) ελεύθερων επαγγελματιών.

Συνοπτικά οι υποχρεώσεις ενός μηχανικού που ιδιωτεύει χωρίς να έχει υπαλλήλους είναι οι εξής:

1. Υποβολή Ε1
2. Υποβολή Ε3
3. Υποβολή Ε2 (κατά περίπτωση)
4. Υποβολή περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ
5. Υποβολή Μηνιαίων Καταστάσεων Πελατών Προμηθευτών και Συναλλαγών
6. Δηλώσεις απόδοσης προκαταβλητέου φόρου
7. Καταστάσεις συμφωνητικών

Αν ο μηχανικός απασχολεί προσωπικό, τότε θα πρέπει να υποβάλλει δηλώσεις Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών, ενώ άμα έχει παρακρατήσει φόρου σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 58 του Κ.Φ.Ε. ήτοι το γνωστό 20% τότε θα πρέπει να υποβάλλει και δηλώσεις αμοιβών από ελευθέρια επαγγέλματα.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η νομοθεσία για τα θέματα φορολογίας εισοδήματος είναι αρκετών σελίδων με τον κύριο κορμό να αφορά το σύνολο των φορολογούμενων. Υπάρχουν όμως και εδάφια που αφορούν αποκλειστικά μηχανικούς.

Τα κύρια νομοθετήματα είναι τα παρακάτω:

[N.3919/2011 \(Φ.Ε.Κ. 32/Α'/02.03.2011\)](#)

Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων.

[ΠΟΛ. 1003/31.12.2014](#)

[N.4172/2013 \(Φ.Ε.Κ. 167/Α'/23.07.2013\)](#)

Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν.4046/2012, του Ν.4093/2012 και του Ν.4127/2013 και άλλες διατάξεις.

[N.4308/2014 \(Φ.Ε.Κ. 251/Α'/24.11.2014\)](#)

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις.

3. ΓΕΝΙΚΑ

Το σύνολο σχεδόν των μηχανικών ανήκουν στις **πολύ μικρές οντότητες** όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 2 του [N.4308/2014](#).

Στον όρο οντότητα περιλαμβάνονται και οι συνήθεις μορφές δραστηριοποίησης μηχανικού όπως ετερόρρυθμη εταιρεία, ομόρρυθμη εταιρεία, ατομική επιχείρηση, §2γ άρθρο 2 [N.4308/2014](#)). Σύμφωνα με την §3 άρθρο 2 του ίδιου νόμου οι παραπάνω μορφές εντάσσονται στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων με μόνη προϋπόθεση ο κύκλος εργασιών τους να είναι μικρότερος των 1500000€....

Σύμφωνα με την §8 άρθρο 16 [N.4308/2014](#) ο μηχανικός δύναται να καταρτίσει μόνο την Κατάσταση Αποτελεσμάτων του υποδείγματος Β.6 εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά από άλλη νομοθεσία.

Υπόδειγμα Β.6: Κατάσταση Αποτελεσμάτων για πολύ μικρές οντότητες – Ατομικές καταστάσεις

	20xx+1	20xx
Κύκλος εργασιών	€	€
Άλλα έσοδα	€	€
Μεταβολές αποθεμάτων (εμπορεύματα, προϊόντα, ημικατ/μένα)	€	€
Αγορές εμπορευμάτων και υλικών	€	€
Παροχές σε εργαζόμενους	€	€
Αποσβέσεις ενσωμάτων παγίων και άυλων στοιχείων	€	€
Άλλα έξοδα και ζημιές	€	€
Άλλα κέρδη	€	€
Τόκοι (καθαρό ποσό)	€	€
Αποτέλεσμα προ φόρων	€	€
Φόροι	€	€
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους	€	€

4. ΒΙΒΛΙΟ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ

Ο μηχανικός συνεχίζει να τηρεί το βιβλίο εσόδων εξόδων όπως και τα προηγούμενα χρόνια, το οποίο πλέον είναι αθεώρητο. Τηρείται απαραίτητως στην Ελληνική γλώσσα. Χρησιμοποιεί το απλογραφικό σύστημα.

Σύμφωνα με την §12 άρθρο 2 [Ν.4308/2014](#) περιλαμβάνει:

- i. Τα πάσης φύσεως έσοδα διακεκριμένα σε έσοδα από πώληση εμπορευμάτων, από πώληση προϊόντων, από παροχή υπηρεσιών και λοιπά έσοδα.
- ii. Τα πάσης φύσεως κέρδη.
- iii. Τις πάσης φύσεως αγορές περιουσιακών στοιχείων, διακεκριμένα σε αγορές εμπορευμάτων, υλικών (πρώτων ή βοηθητικών υλών), παγίων και αγορές λοιπών περιουσιακών στοιχείων.
- iv. Τα πάσης φύσεως έξοδα, διακεκριμένα σε αμοιβές προσωπικού συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, αποσβέσεις, έξοδα από τη λήψη λοιπών υπηρεσιών και λοιπά έξοδα.
- v. Τις πάσης φύσεως ζημίες.
- vi. Τους πάσης φύσεως φόρους και τέλη, ξεχωριστά κατά είδος.

Επειδή η οντότητα (από εδώ και πέρα επιχείρηση) ΔΕΝ συντάσσει ισολογισμό, σύμφωνα με την §1β άρθρο 6 [Ν.4308/2014](#) το βιβλίο εσόδων – εξόδων ενημερώνεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα κάθε τριμήνου. Συνεπώς πάσης φύσεως παραστατικά:

από 01.01 έως 31.03 καταχωρούνται έως 30.04

από 01.04 έως 30.06 καταχωρούνται έως 31.07

από 01.07 έως 30.09 καταχωρούνται έως 30.10

από 01.10 έως 31.12 καταχωρούνται έως 31.01 (του επόμενου έτους).

Η καταχώριση των εσόδων περιλαμβάνει:

- i. Τη χρονολογία έκδοσης του παραστατικού
- ii. Τον αριθμό του παραστατικού
- iii. Επωνυμία πελάτη
- iv. Ποσό και σε ξεχωριστή στήλη τον αναλογούντα Φ.Π.Α. σε ξεχωριστή στήλη

Η καταχώριση των εξόδων περιλαμβάνει:

- i. Τη χρονολογία έκδοσης του παραστατικού
- ii. Το είδος και τον αριθμό του παραστατικού
- iii. Επωνυμία εκδότη
- iv. Ποσό και σε ξεχωριστή στήλη τον αναλογούντα Φ.Π.Α. σε ξεχωριστή στήλη

Σύμφωνα με το άρθρο 7 [Ν.4308/2014](#) το βιβλίο εσόδων – εξόδων διαφυλάσσεται υποχρεωτικά 5 έτη ή μεγαλύτερο διάστημα άμα αυτό ορίζεται από άλλη νομοθεσία, σε οποιαδήποτε μορφή, εφόσον υπάρχει σύστημα αναζήτησης, εμφάνισης και εκτύπωσης ή αναπαραγωγής αυτών, για τη διευκόλυνση οποιουδήποτε ελέγχου. Επιπλέον για κάθε τιμολόγιο διαφυλάσσονται τα δεδομένα που διασφαλίζουν την αυθεντικότητα και την ακεραιότητα του περιεχομένου του.

Σύμφωνα με την §1α άρθρο 10 [Ν.4308/2014](#) για έξοδα ως 100€ μπορεί να λαμβάνεται ως παραστατικό απόδειξη λιανικής εφόσον φέρει τα παρακάτω:

- i. Την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου.
- ii. Προσδιορισμό της οντότητας που πωλεί τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.
- iii. Τον προσδιορισμό των αγαθών ή των υπηρεσιών που προσφέρονται.
- iv. Το ποσό του Φ.Π.Α. που οφείλεται ή τις απαιτούμενες πληροφορίες για τον υπολογισμό του.
- v. Στην περίπτωση έκδοσης τιμολογίου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, αναφορά στο αρχικό τιμολόγιο και τις συγκεκριμένες ενδείξεις (δεδομένα) που τροποποιούνται.

Σύμφωνα με την [ΠΟΛ. 1091/14.06.2010](#) για τις μεμονωμένες (παράδοση από αντλία) χονδρικές πωλήσεις πετρελαίου κίνησης ή βενζίνης έως και τριακόσια (300) ευρώ ανά συναλλαγή γίνεται δεκτό να εκδίδεται σε κάθε περίπτωση Α.Λ.Π. για να διευκολυνθεί και η σύνδεση των αντλιών με φορολογικό μηχανισμό έκδοσης αποδείξεων. Η Α.Λ.Π. αυτή δεν αντικαθίσταται με τιμολόγιο, στο πίσω μέρος δε αυτής τίθεται η σφραγίδα του εκδότη της και αναγράφεται ο αριθμός κυκλοφορίας του εφοδιαζόμενου με καύσιμα οχήματος, οι δε λήπτες - επιτηδευματίες για τα φορολογικά τους δικαιώματα και υποχρεώσεις κάνουν χρήση των παραπάνω Α.Λ.Π. οι οποίες επέχουν θέση τιμολογίου.

Χρόνο με τον χρόνο κερδίζει έδαφος η τήρηση του βιβλίου εσόδων εξόδων σε ηλεκτρονική μορφή.

5. ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΩΝ

5.1 ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΕΣ

Α. Εκδίδεται αθεώρητο τιμολόγιο.

Ορίζεται στην §1 άρθρο 8 [Ν.4308/2014](#). Στην επόμενη παράγραφο διευκρινίζεται ότι κάθε έγγραφο που περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για το τιμολόγιο θεωρείται τιμολόγιο με την προϋπόθεση ότι ο λήπτης των αγαθών ή των υπηρεσιών το αποδέχεται. Ενδεικτικά ως τρόπος αποδοχής αναφέρεται η εξόφληση του.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 [Ν.4308/2014](#) το τιμολόγιο φέρει υποχρεωτικά τις ακόλουθες ενδείξεις:

- i. Την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου.
- ii. Τον αύξοντα αριθμό για μία ή περισσότερες σειρές τιμολογίων, ο οποίος χαρακτηρίζει το τιμολόγιο με μοναδικό τρόπο.
- iii. Τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), με βάση τον οποίο ο πωλητής πραγματοποίησε την παράδοση των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών.
- iv. Τον Α.Φ.Μ. του πελάτη, με βάση τον οποίο έλαβε χώρα η παράδοση των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών.
- v. Την πλήρη επωνυμία και την πλήρη διεύθυνση του πωλητή και του πελάτη που αποκτά τα αγαθά ή λαμβάνει τις υπηρεσίες.
- vi. Την ποσότητα και το είδος των παραδιδόμενων αγαθών ή την έκταση και το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών, εκτός εάν η έκταση και το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών προκύπτει από άλλα έγγραφα στα οποία παραπέμπει το τιμολόγιο.
- vii. Την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε ή ολοκληρώθηκε η παράδοση αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών, εφόσον η ημερομηνία αυτή δεν συμπίπτει με την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου.
- viii. Την αξία αγαθών ή υπηρεσιών ανά συντελεστή Φ.Π.Α., την αξία που απαλλάσσεται Φ.Π.Α., την αξία μονάδας αγαθού ή υπηρεσίας χωρίς Φ.Π.Α., καθώς και την αξία κάθε έκπτωσης ή επιστροφής, εάν δεν συμπεριλαμβάνονται στην τιμή μονάδας.
- ix. Το συντελεστή Φ.Π.Α. που εφαρμόζεται.
- x. Το ποσό του οφειλόμενου Φ.Π.Α., εκτός εάν εφαρμόζεται ειδικό καθεστώς, σύμφωνα με το οποίο η πληροφορία αυτή παραλείπεται.
- xi. Τον όρο «Αυτο-τιμολόγηση», όταν το τιμολόγιο εκδίδεται από τον λήπτη των αγαθών ή των υπηρεσιών.
- xii. Όταν η πράξη απαλλάσσεται από Φ.Π.Α., η διάταξη της εθνικής νομοθεσίας (ν. 2859/2000) ή η διάταξη της Οδηγίας 2006/112/EK ή άλλη διάταξη, σύμφωνα με την οποία η παράδοση αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών απαλλάσσεται από το φόρο αυτόν.

- xiii. Όταν ο λήπτης είναι υπόχρεος καταβολής του Φ.Π.Α., η αναφορά «Αντίστροφη επιβάρυνση».
- xiv. Επί ενδοκοινοτικής παράδοσης ενός καινούργιου μεταφορικού μέσου, τα στοιχεία που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία περί Φ.Π.Α., βάσει της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ.
- xv. Όταν εφαρμόζεται το καθεστώς του περιθωρίου κέρδους των πρακτορείων ταξιδίων, η αναφορά «Καθεστώς περιθωρίου – Ταξιδιωτικά πρακτορεία».
- xvi. Ο όρος «Καθεστώς περιθωρίου – Μεταχειρισμένα αγαθά» ή «Καθεστώς περιθωρίου – Έργα τέχνης» ή «Καθεστώς περιθωρίου – Αντικείμενα συλλεκτικής και αρχαιολογικής αξίας», όταν εφαρμόζεται ένα από τα ειδικά καθεστώτα που ισχύουν στον τομέα των μεταχειρισμένων αγαθών και των αντικειμένων καλλιτεχνικής, συλλεκτικής και αρχαιολογικής αξίας, αντίστοιχα.
- xvii. Όταν ο υπόχρεος στο Φ.Π.Α. είναι φορολογικός αντιπρόσωπος κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας περί Φ.Π.Α. και της σχετικής Οδηγίας 2006/112/ΕΚ, τα πλήρη στοιχεία του εν λόγω προσώπου, καθώς και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) αυτού.

B. Απλοποιημένο τιμολόγιο, εννοείται αθεώρητο, δύναται να εκδοθεί όταν:

- i. το ποσό του τιμολογίου ΔΕΝ υπερβαίνει τα 100€ (κανονικά λόγω ποσού η διάταξη αυτή ΔΕΝ έπρεπε να απασχολεί τους μηχανικούς)
- ii. τροποποιεί και αναφέρεται ειδικά και αναμφισβήτητα σε ένα αρχικό τιμολόγιο

Φέρει υποχρεωτικά τα παρακάτω:

- i. Την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου.
- ii. Προσδιορισμό της οντότητας που πωλεί τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.
- iii. Τον προσδιορισμό των αγαθών ή των υπηρεσιών που προσφέρονται.
- iv. Το ποσό του Φ.Π.Α. που οφείλεται ή τις απαιτούμενες πληροφορίες για τον υπολογισμό του.
- v. Στην περίπτωση έκδοσης τιμολογίου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, αναφορά στο αρχικό τιμολόγιο και τις συγκεκριμένες ενδείξεις (δεδομένα) που τροποποιούνται.

Σύμφωνα με την §1 άρθρο 11 [Ν.4308/2014](#) η υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου γεννάται κατά την παράδοση (ολοκλήρωση) των υπηρεσιών.

Σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο ο χρόνος έκδοσης του τιμολογίου καθορίζεται:

- i. Σε περίπτωση πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα της παράδοσης ή αποστολής αγαθών ή της ολοκλήρωσης της υπηρεσίας, κατά περίπτωση.

Μηχανικός έχει εκπονήσει στα πλαίσια έκδοσης οικοδομικής άδειας, στατική μελέτη για λογαριασμό εταιρείας τουριστικών επιχειρήσεων την οποία ολοκλήρωσε την 21η Ιουνίου. Θα πρέπει να τιμολογήσει το αργότερο έως 15 Ιουλίου.

- ii. Σε περίπτωση συνεχιζόμενης παροχής αγαθών, υπηρεσίας ή κατασκευής έργου, το τιμολόγιο εκδίδεται μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα από την περίοδο στην οποία μέρος της σχετικής αμοιβής καθίσταται απαιτητό για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί ή το μέρος του έργου που έχει ολοκληρωθεί.

Μηχανικός παρέχει τις υπηρεσίες του για διάστημα 6 μηνών σε τεχνική εταιρεία με μηνιαία αποζημίωση. Για τις υπηρεσίες του που θα παράσχει τον Φεβρουάριο θα πρέπει να εκδώσει τιμολόγιο το αργότερο ως την 15η Μαρτίου.

- iii. Σε περίπτωση απόκτησης δικαιώματος λήψης υπηρεσίας, με την απόκτηση του δικαιώματος αυτού.

Δεν αφορά μηχανικούς.

- iv. Στην περίπτωση έκδοσης συγκεντρωτικού τιμολογίου της παρ. 3 του άρθρου 10, το συγκεντρωτικό τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη 15η του επόμενου μήνα από το μήνα εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε το πρώτο γεγονός πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που συμπεριλαμβάνεται στο συγκεντρωτικό τιμολόγιο.

Μηχανικός έχει εκδώσει 2 Π.Ε.Α. για ακίνητα τουριστικής επιχείρησης. Το πρώτο εκδόθηκε την 20η Μαρτίου και το άλλο την 5η Απριλίου. Μπορεί να εκδοθεί ένα συγκεντρωτικό τιμολόγιο το αργότερο ως την 15η Απριλίου.

- v. Ειδικά, όταν ο αγοραστής των αγαθών ή υπηρεσιών είναι το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το τιμολόγιο δύναται να εκδίδεται μέχρι το τέλος της ετήσιας περιόδου μέσα στην οποία έγινε η παράδοση ή η αποστολή των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών ή η πιστοποίηση δημόσιων έργων ή η οριστικοποίηση της συναλλαγής από τον αγοραστή, κατά περίπτωση.

Μηχανικός συντάσσει για λογαριασμό Ο.Τ.Α. τεχνική έκθεση την 8η Ιουλίου. Μπορεί να τιμολογήσει ως 31 Δεκεμβρίου.

Διευκρινίζεται ότι για την υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου για συνεχιζόμενη υπηρεσία το κρίσιμο στοιχείο είναι το εάν ο μηχανικός, βάσει σύμβασης δύναται να απαιτήσει / διεκδικήσει πληρωμή για το μέρος των υπηρεσιών που έχει προσφέρει. (εδάφιο 11.2.4 [ΠΟΛ.1003/31.12.2014](#)).

5.2 ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ

Σύμφωνα με την §1 άρθρο 12 [N.4308/2014](#) για την παροχή υπηρεσίας σε ιδιώτες, εκδίδουμε αθεώρητη απόδειξη παροχής υπηρεσίας.

Μηχανικός αναλαμβάνει την έκδοση 2 Π.Ε.Α., το ένα για το ιατρείο και το άλλο για το σπίτι ενός γιατρού. Για το Π.Ε.Α. που αφορά το ιατρείο θα εκδοθεί Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσίας, για το σπίτι θα εκδοθεί Απόδειξη Παροχής Υπηρεσίας.

Φέρει υποχρεωτικά τα παρακάτω:

- i. Την ημερομηνία έκδοσης.
- ii. Τον αύξοντα αριθμό για μία ή περισσότερες σειρές στοιχείων λιανικής πώλησης, ο οποίος χαρακτηρίζει το στοιχείο αυτό με μοναδικό τρόπο.
- iii. Τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), με βάση τον οποίο ο πωλητής πραγματοποίησε την παράδοση των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών.
- iv. Το πλήρες όνομα και την πλήρη διεύθυνση του πωλητή των αγαθών ή υπηρεσιών.
- v. Το συντελεστή Φ.Π.Α. που εφαρμόζεται και τη μικτή αξία πώλησης που αυτός αφορά.

Για κάθε Α.Π.Υ. άνω των 50€ τηρείται από τον πωλητή αρχείο με το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη (§4 άρθρο 12 [N.4308/2014](#)).

Ο μηχανικός **απαλλάσσεται** από την υποχρέωση έκδοσης Α.Π.Υ. με χρήση φορολογικού μηχανισμού (§11 άρθρο 12 [N.4308/2014](#)) και επομένως

Η Α.Π.Υ. εκδίδεται:

- i. Σε περίπτωση πώλησης αγαθών, κατά το χρόνο παράδοσης ή την έναρξη της αποστολής. Όταν η παράδοση των πωλούμενων αγαθών γίνεται από τρίτο, το στοιχείο λιανικής πώλησης εκδίδεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την παράδοση.

Δεν αφορά μηχανικό

- ii. Σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών, με την ολοκλήρωση της παροχής της υπηρεσίας.

Μηχανικός εκδίδει ΠΕΑ σε ιδιώτη την 14η Σεπτεμβρίου. Η ΑΠΥ πρέπει να εκδοθεί την ίδια μέρα.

- iii. Σε περίπτωση απόκτησης δικαιώματος λήψης υπηρεσίας, με την απόκτηση του δικαιώματος αυτού.

Δεν αφορά μηχανικό

- iv. Σε περίπτωση συνεχιζόμενης παροχής υπηρεσίας ή κατασκευής έργου, το παραστατικό της πώλησης εκδίδεται όταν μέρος της αμοιβής καθίσταται απαιτητό για το μέρος της υπηρεσίας ή του έργου που έχει ολοκληρωθεί και σε κάθε περίπτωση με την ολοκλήρωση της υπηρεσίας ή του έργου.*

Μηχανικός έχει αναλάβει καθήκοντα συντονιστή ασφαλείας σε οικοδομή που ανεγείρει ιδιώτης με μηνιαία αποζημίωση. Για την εργασία που παρείχε τον Ιούλιο θα εκδώσει Α.Π.Υ. ως 15 Αυγούστου.

Διευκρινίζεται ότι για την υποχρέωση έκδοσης απόδειξης για συνεχιζόμενη υπηρεσία το κρίσιμο στοιχείο είναι το εάν ο μηχανικός, βάσει σύμβασης δύναται να απαιτήσει / διεκδικήσει πληρωμή για το μέρος των υπηρεσιών που έχει προσφέρει. (εδάφιο 11.2.4 [ΠΟΛ.1003/31.12.2014](#)).

6. ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΩΝ

Ο μηχανικός δύναται να αναγνωρίσει ως έξοδο ορισμένες δαπάνες που πραγματοποιούνται για την λειτουργία της επιχείρησής του.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του [Ν.4172/2013](#) επιτρέπεται η έκπτωση των δαπανών οι οποίες:

- i. πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της,
- ii. αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή και η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της πραγματικής, στη βάση έμμεσων μεθόδων ελέγχου,
- iii. εγγράφονται στα τηρούμενα βιβλία απεικόνισης των συναλλαγών της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά.

Ως κατάλληλο δικαιολογητικό εννοείται:

- i. τιμολόγιο
- ii. απόδειξη μέχρι ποσού 100€
- iii. απόδειξη μέχρι ποσού 300€ για καύσιμα κίνησης

6.1 ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ

Ενδεικτικά:

- i. έξοδα γραφείου
- ii. ασφαλιστικές εισφορές του ίδιου και έμμισθων υπαλλήλων (δες και 6.1.2)
- iii. κρατήσεις υπέρ ΤΣΜΕΔΕ και ΕΜΠ
- iv. ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φαξ, εκτυπωτής, plotter κ.α. και λογισμικό
- v. δαπάνη λειτουργίας, συντήρησης και επισκευής Ε.Ι.Χ. (δες και 6.1.1)
- vi. συσκευές φαξ, εκτύπωσης κ.λπ.
- vii. ενοίκιο
- viii. ασφάλιστρα
- ix. μισθοδοσία
- x. αμοιβές άλλων μηχανικών (εξωτερικοί συνεργάτες)
- xi. πάσης φύσης επαγγελματικές συνδρομές όπως π.χ. ΤΕΕ
- xii. Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε. ύδρευση
- xiii. κοινόχρηστα
- xiv. δαπάνη θέρμανσης
- xv. δαπάνη κινητής τηλεφωνίας
- xvi. ενοικίασης μηχανημάτων για έργα της επιχείρησης
- xvii. έξοδα παρακολούθησης σεμιναρίων
και άλλες πολλές παρόμοιες δαπάνες.

6.1.1 Δαπάνες που αφορούν Ε.Ι.Χ.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στο θέμα της έκπτωσης της δαπάνης καυσίμου, συντήρησης και κυκλοφορίας για επιβατηγά ιδιωτικής χρήσης που χρησιμοποιούνται από ιδιώτη μηχανικό για την ατομική του επιχείρηση.

Η μόνη προϋπόθεση που θέτει ο νόμος πέρα φυσικά από την απόδειξη καταβολής της δαπάνης μέσω παραστατικού, είναι η χρησιμοποίηση του Ε.Ι.Χ. για τις ανάγκες της επιχείρησης. Η διαπίστωση υπάγεται στην δικαιοδοσία του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. που ανήκει ο φορολογούμενος.

6.1.2 Ασφαλιστικές εισφορές

Εκπίπτει το σύνολο της δαπάνης που έχει καταβληθεί για ασφαλιστικές εισφορές ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ (πλέον Ε.Φ.Κ.Α.).

Οι ασφαλιστικές εισφορές καταχωρούνται στο βιβλίο εσόδων – εξόδων.

Σύμφωνα με το έγγραφο [Δ12 1006031 ΕΞ 2015/19.1.2015](#):

- i. ποσά των ασφαλιστικών εισφορών των φυσικών προσώπων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα που αφορούν την περίοδο 1.1-31.12.2014 και τα οποία καταβάλλονται μέσα στο έτος 2015 και ειδικότερα από 1.1.2015 και μέχρι τη νόμιμη προθεσμία που ορίζει ο οικείος ασφαλιστικός φορέας ή μέχρι την τυχόν παράτασή της, μπορούν να εκπέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους 2014.
- ii. από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 22 και 23 του Ν.4172/2013 προκύπτει, ότι ειδικά για τις εισφορές που αφορούν τις χρήσεις των ετών 2012 και μετά και που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση θα εκπίπτουν στο έτος που πραγματικά καταβάλλονται.

6.2 ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ

Αναφέρονται αναλυτικά στο άρθρο 23 του [N.4172/2013](#).

Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται σε παραστατικά άνω των 500€.

Για να αναγνωριστεί μία δαπάνη άνω των 500€ θα πρέπει η εξόφληση της να γίνει υποχρεωτικά με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, όπως με επιταγή, πιστωτική κάρτα, με έμβασμα μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών κ.α..

Συνοψίζοντας την νομοθεσία περί εξόφλησης παραστατικών:

Συναλλαγές επαγγελματία - επαγγελματία		
α/α	Ποσό παραστατικού (χωρίς Φ.Π.Α.)	Τρόπος εξόφλησης
01	Έως 500€	Η εξόφληση μπορεί να γίνει ΚΑΙ με μετρητά
02	Από 500€ ως 3000€	Αν η εξόφληση γίνει με μετρητά, τότε ΔΕΝ αναγνωρίζεται η δαπάνη χωρίς να υπάρχουν άλλες κυρώσεις
03	Άνω των 3000€	Αν η εξόφληση γίνει με μετρητά, τότε ΔΕΝ αναγνωρίζεται η δαπάνη και κινείται η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 5 του Ν.2523/1997.

Συναλλαγές επαγγελματία - ιδιώτη		
α/α	Ποσό παραστατικού (με Φ.Π.Α.)	Τρόπος εξόφλησης
01	Έως 500€	Η εξόφληση μπορεί να γίνει ΚΑΙ με μετρητά
02	Άνω των 500€	Αν η εξόφληση γίνει με μετρητά, κινείται η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 4 του Ν.2523/1997 εναντίον του επαγγελματία.

Το όριο άλλαξε από 1500€ σε 500€ από 22.12.2016 δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 69 του Ν.4446/2016

Η εξόφληση μέσω τράπεζας απαιτείται όταν το παραστατικό είναι άνω των ορίων που αναφέρονται παραπάνω ανεξαρτήτως αν η εξόφληση γίνει τμηματικά με επιμέρους πληρωμές μικρότερες των ορίων αυτών.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην παράγραφο ιγ του άρθρου 23 του [Ν.4172/2013](#) όπου αναφέρει:

Δεν εκπίπτουν:

*ιγ) το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που υπόκειται σε **προνομιακό φορολογικό καθεστώς**, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Κ.Φ.Ε., εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίων με σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν αποκλείει την έκπτωση των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος – μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., εφόσον υπάρχει η νομική βάση για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ελλάδας και αυτού του κράτους – μέλους.*

Σύμφωνα με την [ΠΟΛ. 1277 –ΦΕΚ Β 2905 – 31.12.2015](#) στα κράτη με προνομιακό φορολογικό καθεστώς για το φορολογικό έτος 2015 είναι:

1. Άγιος Ευστάθιος St Eustatius	2. Άγιος Μαρίνος San Marino
3. Αλβανία Albania	4. Ανδόρα Andorra
5. Ανγκουίλα Anguilla	6. Βανουάτου Vanuatu
7. Βερμούδες Bermuda	8. Βοσνία -Ερζεγοβίνη Bosnia-Herzegovina
9. Βουλγαρία Bulgaria	
10. Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι British Virgin Islands	
11. Γιβραλτάρ Gibraltar	12. Γκέρνσεϋ Guernsey
13. Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα United Arab Emirates	
14. Ιορδανία Hashemite Kingdom of Jordan	
15. Ιρλανδία Ireland	16. Κατάρ Qatar
17. Κύπρος Cyprus	18. Λίχτενσταϊν Liechtenstein
19. Μακάο Macau	20. Μαλδίβες Republic of Maldives
21. Μαυροβούνιο Montenegro	22. Μολδαβία Republic of Moldova
23. Μονακό Monaco	24. Μονσεράτ Montserrat
25. Μπαχάμες the Bahamas	26. Μπαχρέϊν Bahrain
27. Μπελίζ Belize	28. Μποναίρ Bonair
29. Ναουρού Nauru	30. Νήσοι Κέϋμαν Cayman Islands
31. Νήσοι Μάρσαλ Marshall Islands	32. Νήσοι Τέρκς και Κάϊκος Turks and Caicos
33. Νήσος του Μάν Isle of Man	34. Ομάν Oman
35. Παραγουάη Paraguay	36. ΠΓΔΜ FYROM
37. Σαουδική Αραβία Saudi Arabia	38. Σεϋχέλλες Seychelles
39. Τζέρσεϋ Jersey	

7. ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τα τελευταία χρόνια αυξάνεται με γοργούς ρυθμούς η αλλαγή χώρας για εύρεση εργασίας.

Ζούμε καθημερινά την φοροεπιδρομή στα εισοδήματα των επιτηδευματιών, ελέω δογματικών αγκυλώσεων και ιδεολογημάτων.

Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι να παρατηρείται αύξηση των εισοδημάτων Ελλήνων πολιτών που αποκτώνται σε άλλες χώρες είτε λόγω μετανάστευσης είτε λόγω μεταφοράς έδρας στο εξωτερικό.

Ο [Ν.3943/2011](#) στο άρθρο 12 αναφέρει ότι: «Σε φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά του υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα».

Σε φόρο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας του ή της συνήθους διαμονής του.

Ως συνήθης θεωρείται η διαμονή στην Ελλάδα η οποία υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα τρεις ημέρες συνολικά μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος. Η διαμονή τεκμαίρεται ως συνήθης, εκτός αν ο φορολογούμενος αποδείξει διαφορετικά.»

Παρατηρείται τον τελευταίο καιρό μία αύξηση των οχλήσεων από εταιρίες που υπόσχονται σε όλους τους επιτηδευματίες έναρξη επαγγέλματος σε χώρα του εξωτερικού. Πριν την όποια απόφαση θα είναι καλό να γνωρίζουμε τις λεπτομέρειες. Η έναρξη σε άλλη χώρα ενός γραφείου παροχής υπηρεσίας με μοναδικό σκοπό την ελάφρυνση της φορολογίας εντός της χώρας που παρέχεται η υπηρεσία, είναι κάτι που κατά πάσα πιθανότητα θα δημιουργήσει προβλήματα.

8. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ

Η απόσβεση των παγίων τα οποία καταχωρούνται στο μητρώο παγίων, γίνεται βάσει του άρθρου 24 του [Ν.4172/2013](#).

Οι κατηγορίες που κυρίως αφορούν τον μηχανικό έχουν ποσοστό απόσβεσης ανά φορολογικό έτος όπως φαίνεται παρακάτω.

α/α	Κατηγορία	Ποσοστό
1	Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού	10
2	Κύριος και περιφερειακός εξοπλισμός Η/Υ και λογισμικό	20

Εάν η αποσβέσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης είναι μικρότερη από χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, το εν λόγω στοιχείο μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε το περιουσιακό στοιχείο.

Οι νέες επιχειρήσεις δύνανται να αναβάλουν την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά τα πρώτα τρία (3) φορολογικά έτη.

9. ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ

9.1 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ.

Βάσει του άρθρου 15 του [Ν.4172/2013](#).

α/α	Φορολογητέο εισόδημα	Συντελεστής
1	≤20000€	22%
2	20000,01€ έως και 30000€	29%
3	30000,01€ έως και 40000€	37%
4	>40000	45%

Μείωση του φόρου γίνεται βάσει του άρθρου 16 του Ν.4172/2013. Συγκεκριμένα:

- 1900€ χωρίς εξαρτώμενα τέκνα
- 1950€ για ένα εξαρτώμενο τέκνο
- 2000€ για δύο εξαρτώμενα τέκνα
- 2100€ για τρία και άνω εξαρτώμενα τέκνα

Για φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις, το οποίο υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά δέκα (10) ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις.

Σε περίπτωση που ο φόρος που προκύπτει είναι μικρότερος των παραπάνω ορίων, τότε το ποσό μείωσης περιορίζεται στο ποσό του φόρου.

Τα εξαρτώμενα τέκνα ορίζονται στο άρθρο 11 του Ν.4172/2013. Συγκεκριμένα:

- είναι ανήλικα έως 18 ετών ή
- είναι ενήλικα έως 25 ετών και φοιτούν σε σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή
- είναι ενήλικα έως 25 ετών και είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) ή υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους ή
- τέκνα του φορολογούμενου, με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας τουλάχιστον 67%, εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία.

Συνεπώς το αφορολόγητο όριο διαμορφώνεται ως εξής:

Εξαρτώμενα τέκνα	Αφορολόγητο όριο
0	8636,36€ (=1900€/0,22)
1	8863,64€ (=1950€/0,22)
2	9090,91€ (=2000€/0,22)
3 και άνω	9545,45€ (=2100€/0,22)

9.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.

Βάσει των άρθρων 15 του [Ν.4172/2013](#).

α/α	Φορολογητέο εισόδημα	Συντελεστής
1	≤20000€	22%
2	20000,01€ έως και 30000€	29%
3	30000,01€ έως και 40000€	37%
4	>40000	45%

Πλέον λοιπόν η κλίμακα είναι ΚΟΙΝΗ για τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία, συντάξεις και **επιχειρηματική δραστηριότητα**.

Για εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα **ΔΕΝ** ισχύει η μείωση φόρου δυνάμει του άρθρου 16 του Ν.4172/2013

Για τα φυσικά πρόσωπα με πρώτη δήλωση έναρξης επιτηδεύματος από 1ης Ιανουαρίου 2013 και για τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης της δραστηριότητάς τους ο φορολογικός συντελεστής 22% μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημά τους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Απαραίτητη προϋπόθεση η συμπλήρωση του κωδικού 017 ή/και 018 του Ε1. ΔΕΝ εφαρμόζεται κλιμακωτά σε περίπτωση εσόδων >10000€.

Η προκαταβολή φόρου για τα εισοδήματα του 2016 είναι 100%.

9.3 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Βάσει του άρθρου 58 του [Ν.4172/2013](#).

α/α	Φορολογητέο εισόδημα	Συντελεστής
1	Οποιοδήποτε ποσό	29%

Η προκαταβολή φόρου είναι 100%.

10. ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Εφαρμόζεται πλέον κλιμακωτά, σύμφωνα με τα ποσοστά του παρακάτω πίνακα.

α/α	Εισόδημα	Συντελεστής
01	0,00€ - 12000,00€	0,00%
02	12000,01€ - 20000,00€	2,20%
03	20000,01€ - 30000,00€	5,00%
04	30000,01€ - 40000,00€	6,50%
05	40000,01€ - 65000,00€	7,50%
06	65000,01€ - 220000,00€	9,00%
07	Άνω των 220000,00€	10,00%

α/α	Εισόδημα	Αναλογεί στην κλίμακα	Συνολικά
01	12000,00€	0,00€	0,00€
02	7999,99€	176,00€	176,00€
03	20000,01€ - 30000,00€	500,00€	676,00€
04	30000,01€ - 40000,00€	650,00€	1326,00€
05	40000,01€ - 65000,00€	1875,00€	3201,00€
06	65000,01€ - 220000,00€	13950,00€	17151,00€
07	Άνω των 220000,00€		

11. "ΜΠΛΟΚΑΚΗΔΕΣ"

Οδηγίες για τον τρόπο φορολόγησης των μηχανικών (και όχι μόνο φυσικά) που παρέχουν υπηρεσία με δελτίο παροχής υπηρεσίας, δίνει η ΠΟΛ.1047/12.02.2015.

Η §2στ του άρθρου 12 του Ν.4172/2013 όπως αυτή έχει τροποποιηθεί ορίζει ότι ως μισθωτός θεωρείται ο μηχανικός (και κάθε ελεύθερος επαγγελματίας) που παρέχει υπηρεσίες βάσει έγγραφων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή συμβάσεων έργου, με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες τα οποία δεν υπερβαίνουν τα τρία (3) ή, εφόσον υπερβαίνουν τον αριθμό αυτόν, ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ακαθάριστου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα προέρχεται από ένα (1) από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που λαμβάνουν τις εν λόγω υπηρεσίες "και εφόσον δεν έχει την εμπορική ιδιότητα, ούτε διατηρεί επαγγελματική εγκατάσταση που είναι διαφορετική από την κατοικία του. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που ο φορολογούμενος αποκτά εισόδημα από μισθωτή εργασία, σύμφωνα με μία από τις περιπτώσεις α' έως ε' του άρθρου 12 του Ν.4172/2013.

Συνεπώς βασική προϋπόθεση η έδρα της επιχείρησης να είναι ίδια με την κατοικία του μηχανικού. Η ΠΟΛ.1047/12.02.2015 διευκρίνισε στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 ότι καλύπτονται και οι περιπτώσεις φιλοξενουμένων στους οποίους έχει παραχωρηθεί μέρος του ακινήτου για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, για την οποία προκύπτει τεκμαρτό μίσθωμα για τον παραχωρητή.

Τέλος η ΠΟΛ.1047/12.02.2015 διευκρινίζει ότι αν κάποιος αμείβεται ως φοιτητής ή υποψήφιος διδάκτορας από ερευνητικό ή από περιστασιακή απασχόληση π.χ. έρευνα αγοράς ή έχει αμειφθεί από επιδοτούμενο σεμινάριο επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης (περιπτώσεις α'-ε' του άρθρου 12 του Ν.4172/2013 και παράλληλα αποκτά εισόδημα που εμπίπτει στην περίπτωση της §2στ του άρθρου 12 του Ν.4172/2013, τότε για το μεν πρώτο εισόδημα θα φορολογηθεί ως μισθωτός, για το δε δεύτερο ως ελεύθερος επαγγελματίας (ο όρος έχει καταργηθεί).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Μηχανικός (χωρίς εξαρτώμενα τέκνα) απασχολήθηκε από Φεβρουάριο ως και Ιούνιο 2015 σε τεχνική εταιρία στα πλαίσια επιδοτούμενου σεμιναρίου επαγγελματικής κατάρτισης. Έλαβε αμοιβή 3000€. Στη συνέχεια έκανε έναρξη επαγγέλματος την 01 Ιουλίου 2015 και συνέχισε αποκλειστικά στην ίδια εταιρία με σύμβαση παροχής υπηρεσίας από τον Ιούλιο έως το τέλος του έτους με αμοιβή 6000€. Του έγινε παρακράτηση 1200€ και πλήρωσε ΤΣΜΕΔΕ 1500€.

Επειδή η έναρξη δραστηριότητας πραγματοποιήθηκε μετά την λήξη του επιδοτούμενου σεμιναρίου επαγγελματικής κατάρτισης και εφόσον βέβαια τηρούνται και οι υπόλοιπες προϋποθέσεις της περ. στ της παρ. 2 του αρθ. 12 του ν.4172/2013, δεν υπάρχει παράλληλη απόκτηση εισοδήματος από μισθωτή εργασία και από επιχειρηματική δραστηριότητα και συνεπώς και το εισόδημα που αποκτά ο μηχανικός κατά το δεύτερο

μισό του 2015 φορολογείται με την κλίμακα του εισοδήματος από μισθωτή εργασία της παρ. 1 του άρθρου 15 του νόμου αυτού. Λόγω του ότι η εφαρμογή της ηλεκτρονικής υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 των εν λόγω προσώπων δεν μπορεί να διακρίνει την μη επικάλυψη των χρονικών διαστημάτων που αντίστοιχα αποκτήθηκαν τα παραπάνω εισοδήματα, στην περίπτωση αυτή οι εν λόγω φορολογούμενοι πρέπει να υποβάλλουν δήλωση με επιφύλαξη ούτως ώστε να διενεργηθεί εκκαθάριση των δηλώσεων τους σύμφωνα με τα ανωτέρω από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Θα φορολογηθεί για το συνολικό ποσό $3000\text{€} + 6000\text{€} = 9000\text{€} - 1500\text{€}$ (ΤΣΜΕΔΕ) = $7500\text{€} < 20000\text{€}$ με την κλίμακα της παρ. §9.1 ήτοι $7500\text{€} \times 22\% = 1650\text{€} < 1900\text{€}$ επομένως 0€ και θα έχει επιστροφή φόρου ίση με την παρακράτηση που του έχει γίνει ήτοι 1200€ .

Στην περίπτωση που υπάρχει έναρξη δραστηριότητας από τον μηχανικό κατά τη διάρκεια του επιδοτούμενου σεμιναρίου επαγγελματικής κατάρτισης, τότε το εισόδημα που αποκτούν οι μηχανικοί από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογείται με την κλίμακα του εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα της §9.2 ανεξάρτητα από το αν τηρούνται ή όχι και οι υπόλοιπες προϋποθέσεις της περ. στ παρ.2 του ν.4178/2013.

Θα φορολογηθεί για τα μεν $3000\text{€} < 10000\text{€} < 21000\text{€}$ με την κλίμακα της §9.1 ήτοι $660\text{€} < 1900\text{€}$ επομένως 0€ , ενώ για τα $(6000\text{€} - 1500\text{€})$ θα του καταλογιστεί φόρος $4500\text{€} \times 0,11$ (λόγω έναρξης μετά την 01.01.2013 και έσοδο $< 10000\text{€}$ αφού επιλεγεί ο κωδικός 017/018 στο E1) = 585€ σύμφωνα με την κλίμακα της §6.2. Έχοντας ήδη παρακρατηθεί ποσό 1200€ θα του επιστραφούν 615€ . (Εγγραφο ΔΕΑΦ Α 1107028 ΕΞ 2015/8.8.15)

Η συγκεκριμένη περίπτωση περιγράφεται στην περίπτωση στ' παράγραφος 2 άρθρο 12 Ν.4172/13.

Στο E1 συμπληρώνονται εκτός των άλλων οι κωδικοί:

- 019 (ή 020 για την σύζυγο)
- 307 (ή 308 για την σύζυγο) συμπληρώνεται το καθαρό εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα αφαιρουμένων των ασφαλιστικών εισφορών
- 605 (ή 606 για την σύζυγο) παρακρατούμενοι φόροι που θα συμπληρωθούν αυτόματα από το σύστημα

Για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών ΔΕΝ αφαιρούνται τα έξοδα των βιβλίων αλλά αναμορφώνονται στο 100%/ Αφαιρούνται μόνο οι καταβληθείσες εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία (κωδικός 517 στο E3).

Δηλώνουν αποδείξεις μέχρι 10% του εισοδήματος και φορολογούνται με τη κλίμακα των μισθωτών.

Στο E3 συμπληρώνονται εκτός των άλλων οι κωδικοί:

- 591 (στην πρώτη σελίδα)

- 597 συμπληρώνουμε την ένδειξη ΟΧΙ
- στον πίνακα Στ' στις δαπάνες από παροχή υπηρεσίας θα συμπληρωθεί ο κωδικός 517 που αφορά τις ασφαλιστικές εισφορές και στους υπόλοιπους κωδικούς τα υπόλοιπα έξοδα, **τα οποία (υπόλοιπα έξοδα) θα αναμορφωθούνε πλήρως στον κωδικό 565.**
- στον πίνακα Ζ' θα συμπληρωθεί ο κωδικός 348.

Αμοιβές που δεν έχουν την έννοια της εμπορικής ιδιότητας είναι οι αμοιβές του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαιίας, δικηγόρου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, **αρχιτέκτονα, μηχανικού**, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, περιβαλλοντολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου, κοινωνικού λειτουργού, εμπειρογνώμονα, ομοιοπαθητικού, εναλλακτικής θεραπείας, ψυχοθεραπευτή, λογοθεραπευτή, λογοπαθολόγου και λογοπεδικού, καθώς και αμοιβές που καταβάλλονται σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές Α.Ε., εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιών και κηδεμόνες σχολάζουσας κληρονομίας.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

12. ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ

Για το τέλος επιτηδεύματος ισχύει το άρθρο 31 του Ν.3986/2011 όπως αυτός έχει τροποποιηθεί.

Ο υπολογισμός του τέλους επιτηδεύματος για τα εισοδήματα του 2014 γίνεται βάσει του παρακάτω πίνακα.

α/α	Μορφή	Ποσό
1	Νομικά πρόσωπα με έδρα τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως 200000	800,00€
2	Νομικά πρόσωπα με έδρα πόλεις με πληθυσμό άνω των 200000	1000,00€
3	Ατομικές επιχειρήσεις	650,00€
4	Για κάθε υποκατάστημα	600,00€
5	Μπλοκάκηδες σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως 200000	400,00€
6	Μπλοκάκηδες σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό άνω 200000	500,00€

Σε περίπτωση διακοπής της δραστηριότητας μέσα στη χρήση, το τέλος επιτηδεύματος περιορίζεται ανάλογα με τους μήνες λειτουργίας της επιχείρησης ή της άσκησης του επαγγέλματος. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) ημερών λογίζεται ως μήνας.

Από το τέλος επιτηδεύματος εξαιρούνται:

1. Τα πρόσωπα που ασκούν ατομική εμπορική επιχείρηση ή ελεύθεριο επάγγελμα και παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του ογδόντα τοις εκατό (80%).
2. Οι εμπορικές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που ασκούν τη δραστηριότητά της σε χωριά με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους και σε νησιά κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους εκτός εάν πρόκειται για τουριστικούς τόπους.
3. Οι ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις και η ατομική άσκηση ελεύθεριου επαγγέλματος, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών, καθώς και οι περιπτώσεις ατομικών επιχειρήσεων εφόσον για τον επιτηδευματία υπολείπονται τρία (3) έτη από το έτος της συνταξιοδότησής του. Ως έτος συνταξιοδότησης νοείται το 65^ο έτος της ηλικίας.

Σύμφωνα με την [ΠΟΛ 1043/2014](#) και την [ΠΟΛ 1051/2014](#) για την διαπίστωση των πληθυσμιακών εξαιρέσεων από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος και προκειμένου για την εξεύρεση του πραγματικού πληθυσμού της Ελλάδας, λαμβάνεται υπόψη η τελευταία επίσημη Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού της Χώρας, η οποία είναι αυτή της 9ης Μαΐου 2011, όπως κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 11247/28.12.2012 απόφαση της Ελληνικής Στατιστικής αρχής (ΦΕΚ 3465 Β').

13. ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Σύμφωνα με την §1 του άρθρου 7 του Ν.3919/2011 η αμοιβή του μηχανικού καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία.

Αρχικά επί της παραγράφου υπήρχε και 2^ο εδάφιο που καταργήθηκε με την §8 του άρθρου 5 του Ν.4038/2012 που προέβλεπε ότι η Δ.Ε. του ΤΕΕ μπορούσε να καλέσει εγγράφως μηχανικό για να δικαιολογήσει ασυνήθιστα χαμηλή κατά την άποψη της αμοιβή.

Η σύμβαση κατατίθεται από τον μηχανικό στο Τ.Ε.Ε.. Από 15/02/2012 το σύστημα διαχείρισης αμοιβών του Τ.Ε.Ε. προσαρμόστηκε έτσι ώστε να δέχεται τις συμφωνηθείσες αμοιβές και την ηλεκτρονική κατάθεση του ψηφιοποιημένου αντιγράφου της έγγραφης συμφωνίας.

Ως παράρτημα της έγγραφης συμφωνίας προσαρτάται υποχρεωτικά η αναφορά υπολογισμού νομίμων αμοιβών.

Η μη υποβολή ηλεκτρονικά της έγγραφης συμφωνίας έχει ως αποτέλεσμα η συμφωνηθείσα αμοιβή να ταυτίζεται με την νόμιμη.

Οδηγός εισαγωγής ψηφιοποιημένων συμφωνητικών, [εδώ](#).

Η εισφορά 2% επί της αμοιβής υπέρ Τ.Ε.Ε. έχει καταργηθεί.

Η εισφορά 2% επί της αμοιβής υπέρ ΤΣΜΕΔΕ έχει καταργηθεί.

Έχουν πατηθεί χιλιάδες κουμπιά (κατά αναλογία του έχουν χυθεί κιλά μελανιού), για να αιτιολογήσουμε αυτό που εύκολα προκύπτει από την §1α του άρθρου ΜΟΝΟ του Α.Ν. 546/1943.

*α) Δι' επιπροσθέτων κρατήσεων και καταβολών ως αύται καθορίζονται δια του άρθρου 7 παρ. 1 υπό στοιχ. β,γ,ε,στ,ζ,η,ια,ιβ,ιγ,ιε και ιστ, του Α.Ν. 2326/1940, οριζομένων όμως **ΕΙΣ ΤΟ ΗΜΙΣΥ** των υπό των διατάξεων τούτων προβλεπομένων.*

Κατά τον γράφοντα λοιπόν, το 50% του μηδέν κάνει **μηδέν** και ΟΧΙ 1, όπως προκύπτει από το υπ' αριθ.: 226/10-2-2017 έγγραφο της Γενικής Γραμματέως Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος, σχετικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής εισφορών & κρατήσεων για την έκδοση έγκρισης - άδειας δόμησης,

Από 02.07.2011 με την ψήφιση της §13 του άρθρου 7 του Ν.3919/2011 καταργήθηκαν οι §1 §2 §3 του άρθρου 2 του Β.Δ./30.05.1956 (ΦΕΚ 134/Α/31.05.1956) που όριζαν ότι η καταβολή της αμοιβής του μηχανικού έπρεπε να γίνει από τον αναθέτοντα στο ΤΕΕ (η γνωστή διαδικασία μέσω της Ε.Τ.Ε.). Πλέον η αμοιβή μπορεί να καταβάλλεται απευθείας στον δικαιούχο (μηχανικό). Θα πρέπει φυσικά να τηρούνται τα της §6.2 του παρόντος περί εξοφλήσεως των παραστατικών.

Παρόλα αυτά, υπάρχουν ακόμα υπηρεσίες δόμησης που απαιτούν!!!! την προσκόμιση του ειδικού γραμματίου είσπραξης.

Το θέμα έχει απαντηθεί και από την Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Αττικής με το υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου ΠΕ.ΧΩ. Φ16/2301/14 έγγραφο της προς την Υ.ΔΟΜ. του Δήμου Αθηναίων στις 08/10/2014.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ &
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β'

Μεσογείων 239
154 51 Νέο Ψυχικό
Πληροφορίες: Ζ. Κρούσκα
ΤΗΛ.: 210. 37. 25. 773
FAX : 210. 37. 25. 770

Αθήνα 08/10/2014
Αριθμ. Πρωτ.: ΠΕ.ΧΩ Φ16/2301/14

Προς: Δήμος Αθηναίων
ΥΔΟΜ
Σωκράτους 57
104 31 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Κατάθεση αμοιβών μηχανικών
Σχετικά: (α) το με αρ. πρωτ.201820/17-05-14 (αρ.πρωτ. ΠΕ. & ΧΩ.ΣΧ. Αττικής
Φ16/2301/27-05-14) έγγραφο σας

Σας γνωρίζουμε ότι οι παρ. 1, 2, 3 του αρθ.2 του Β.Δ./30-5-56 περί κανονισμού του τρόπου καταβολής των αμοιβών μηχανικών εν γένει καταργούνται από τις 2-7-11 με την παρ.13 του αρθ.7 και την παρ.2 του αρθ.10 του Ν.3919/11 (ΦΕΚ 32/Α/ 2-3-11).

Με την κατάργηση των διατάξεων αυτών παύει η υποχρέωση κατάθεσης της αμοιβής για εκπονηθείσα μελέτη στο ΤΕΕ και η συνακόλουθη στέρηση του δικαιώματος να καταβάλλεται απευθείας η αμοιβή στους δικαιούχους.

Ε. Δ.: 1. Αρχείο θέματος
2. Χρονολογικό αρχείο
3. Ζ. Κρούσκα

Με ΕΓΓ.Α.Δ.Α
Ο Προϊστάμενος Δ/νσης
ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.

Παναγιώτης Λάβδας

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΟΥΓΡΑΚΗΣ

Η νομική υπηρεσία του ΤΕΕ-ΤΚΜ έχει συντάξει πίνακα 6 περιπτώσεων με τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τις περιπτώσεις "[απαλλαγής από την προκατάθεση της αμοιβής μελέτης και επίβλεψης μηχανικών](#)".

Περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις μελέτης ή/και επίβλεψης:

1. Ανέγερση οικοδομής επί ιδιόκτητου οικοπέδου
2. Ανέγερση οικοδομής επί οικοπέδου συγγενικών προσώπων
3. Αντιπαροχή
4. Ανέγερση οικοδομής από εταιρία (ο μελετητής ή/και επιβλέπων μέλος της εταιρίας)
5. Ανέγερση οικοδομής από εταιρία (ο μελετητής ή/και επιβλέπων υπάλληλος της εταιρίας)
6. Ανέγερση οικοδομής από Δημόσιο φορέα (ο μελετητής ή/και επιβλέπων δημόσιος υπάλληλος)

Συνοψίζοντας:

1. η αμοιβή του μηχανικού ΔΕΝ χρειάζεται να κατατίθεται στην Ε.Τ.Ε.
2. η εξόφληση πρέπει να γίνεται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην §6.2 του παρόντος
3. η συμφωνηθείσα αμοιβή πρέπει να αποτυπώνεται σε ιδιωτικό συμφωνητικό. Ελλείψει συμφωνητικού ως αμοιβή θεωρούμε την νόμιμη.
4. το ιδιωτικό συμφωνητικό κατατίθεται στην ψηφιακή πλατφόρμα του Τ.Ε.Ε. όταν υπάρχει υποχρέωση γνωστοποίησης της αμοιβής αυτής στο ΤΕΕ (έκδοση άδειας, διαδικασία 4178, Π.Ε.Α. κ.λπ.)

Ένα τοπογραφικό που σήμερα θα χρησιμοποιηθεί για μία αγοραπωλησία, αύριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για έκδοση άδειας....

14. ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΑ

Οι έγγραφες συμφωνίες μεταξύ μηχανικού και επιτηδευματία ή ιδιώτη, πέρα από την πιθανή ανάρτηση τους στην σελίδα αμοιβών του Τ.Ε.Ε., απαιτείται να γνωστοποιηθούν και στην εφορία.

Πλέον από 01.01.2015 υπάρχει ειδική σελίδα της [Γ.Γ.Π.Σ.](#) για κατάθεση των συμφωνητικών που προβλέπονται στην §16 άρθρο 8 του Ν.1882/1990.

Υπόχρεος για την υποβολή της κατάστασης συμφωνητικών της παρ. 16, άρθρου 8 του Ν. 1882/1990 είναι κάθε επιτηδευματίας φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καταρτίζει συμφωνητικά με συμβαλλόμενο επιτηδευματία ή τρίτο και για οποιαδήποτε συναλλαγή για την οποία δεν προβλέπεται διαφορετική διαδικασία υποβολής.

Υποβάλλονται μέχρι την 20η ημέρα των μηνών Ιανουαρίου, Απριλίου, Ιουλίου, Οκτωβρίου εκάστου έτους και συμπεριλαμβάνουν τα συμφωνητικά που καταρτίστηκαν το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο.

Για εργασίες εκτός συστήματος αμοιβής του Τ.Ε.Ε. ΔΕΝ απαλλάσσεται ο μηχανικός από τυχόν υποχρέωση υποβολής του καταρτισθέντος συμφωνητικού στην Γ.Γ.Π.Σ..

ΔΕΝ θεωρούνται συμφωνητικά που καταρτίζονται με το Δημόσιο, τις τράπεζες, τους Οργανισμούς, τις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τους Δήμους και τις Κοινότητες, τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις που εκδίδουν κάρτες συναλλαγών, καθώς και τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Δεν προκύπτει από πουθενά ότι τα συμφωνητικά με ιδιώτες πρέπει να φέρουν το γνήσιο της υπογραφής. Αυτό μπορεί να γίνει στην περίπτωση που ο μηχανικός έχει υποψίες για μελλοντική δυστροπία του ιδιοκτήτη ως προς την εξόφληση του.....

Επίσης συμφωνητικά για εκτέλεση τεχνικών έργων με κόστος άνω των 6000€ κατατίθεται πριν την έναρξη των εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..

Η εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης πληροφοριακού χαρακτήρα από την οποία ΔΕΝ προκύπτει υποχρέωση καταβολής φόρου, έχει πρόστιμο 100€ σύμφωνα με την §2α του άρθρου 54 του [Ν.4174/2013](#). Σε περίπτωση υποτροπής εντός 5ετίας το πρόστιμο διπλασιάζεται και μετά την δεύτερη υποτροπή εντός του ίδιου χρόνου (πενταετία) τετραπλασιάζεται σύμφωνα με την §3 του άρθρου 54 του [Ν.4174/2013](#).

Υπό αναστολή τελεί βάσει της [ΠΟΛ 1053/2013](#) (χρήση 2012) και της [ΠΟΛ 1056/2014](#) (χρήση 2013) η υποχρέωση υποβολής από τον μηχανικό προς την ΓΓΠΣ των έγγραφων συμφωνιών που έχει συνάψει εντός έτους έως τις 20 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους. ([ΠΟΛ 1193/2011](#)). Προφανώς αναμένουμε νέα παρόμοια ΠΟΛ για το φορολογικό έτος 2014.

Δεν υπάρχει κάποιο επίσημο πρότυπο συμφωνητικό. Εξυπακούεται ότι θα πρέπει να προκύπτουν ξεκάθαρα τα στοιχεία των αντισυμβαλλόμενων, των εργασιών που ανατίθενται, της αμοιβής και του τρόπου εξόφλησης όπως αυτά περιγράφονται στις §1 και §2 του άρθρου 1 του Β.Δ.30/31.05.1956 (ΦΕΚ/Α/134). Πέρα δηλαδή από τα προφανή, ένα συμφωνητικό μπορεί να περιέχει οποιαδήποτε πληροφορία συμφωνηθεί μεταξύ των δύο αντισυμβαλλόμενων.

Θα πρέπει εδώ να τονισθεί ότι ένα ιδιωτικό συμφωνητικό πρωτίστως εξασφαλίζει τον μηχανικό ως προς το ύψος της αμοιβής που έχει συμφωνηθεί και ότι ουσιαστικά του έχει ανατεθεί το έργο. Επίσης αποτυπώνεται η υποχρέωση του μηχανικού ως επιστήμονα να φέρει εις πέρας κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης την εργασία που του ανατέθηκε. Θα πρέπει λοιπόν να γίνει μέρος του τρόπου λειτουργίας μας η σύνταξη του συμφωνητικού ανεξαρτήτως αν απαιτείται ή όχι από το Τ.Ε.Ε. ή από το Υπ.Οικ. κ.λπ..

15. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΤΕΟΣ ΦΟΡΟΣ (Φ.Ε.Μ.)

Οι μηχανικοί υποχρεούνται σε καταβολή προκαταβλητέου φόρου σύμφωνα με την §4 του άρθρου 69 του Ν.4172/2011 και συγκεκριμένα:

1. Σε τέσσερα τοις εκατό (4%) της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων χωροταξικών, πολεοδομικών, συγκοινωνιακών, υδραυλικών έργων και για διεύθυνση εκτέλεσης έργου καθώς και για μελέτη επίβλεψη τοπογραφικών έργων
2. Σε δέκα τοις εκατό (10%) της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν οποιασδήποτε άλλης φύσης έργα και για την επίβλεψη της εκτέλεσης αυτών, καθώς και των έργων της προηγούμενης περίπτωσης και της ενέργειας πραγματογνωμοσύνης κ.λπ. για τα έργα αυτά.

ανεξαρτήτως ποσού (δεν υπάρχει το όριο των 300€ που υπάρχει στον παρακρατούμενο).
Σχετική η [ΠΟΛ 1025/2014](#)

Πλέον η διαδικασία γίνεται μέσω της σελίδας της Γ.Γ.Π.Σ. με έκδοση ταυτότητας πληρωμής για την εξόφληση του ποσού.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο ότι η καταληκτική ημερομηνία εξόφλησης είναι η ίδια με την μέρα υποβολής της δήλωσης!!! Έτσι, σε περιπτώσεις που η εντολή πληρωμής μέσω π.χ. e-banking δοθεί μετά την ώρα ημερήσιας εξυπηρέτησης των τραπεζικών ιδρυμάτων (συνήθως 18:00) η εξόφληση θα γίνει την επόμενη μέρα με αποτέλεσμα τον καταλογισμό προσαύξησης λόγω εκπρόθεσμης εξόφλησης!!!!

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατάθεσης και εξόφλησης του προκαταβλητέου φόρου ανακτώνται από της συγκεκριμένη εφαρμογή της Γ.Γ.Π.Σ..

16. ΠΑΡΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ

Σε εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα παρακρατείται φόρος 20% στο καθαρό ποσό εφόσον πληρούνται αθροιστικά τα παρακάτω:

1. η συναλλαγή υπερβαίνει τα 300€ άνευ Φ.Π.Α.
2. ο λήπτης της υπηρεσίας είναι επιτηδευματίας ή εταιρία

Για το 2ο σημείο διευκρινίζονται τα εξής μέσω παραδειγμάτων:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1ο

Ιατρός αναθέτει σε μηχανικό την αρχιτεκτονική αποτύπωση του ιδιόκτητου ιατρείου του για να κατατεθεί στον σύλλογο του για την έκδοση άδειας λειτουργίας έναντι αμοιβής 400€+ΦΠΑ

Ο μηχανικός θα εκδώσει Τ.Π.Υ. και θα του γίνει παρακράτηση 20%.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2ο

Ιατρός αναθέτει σε μηχανικό την αρχιτεκτονική αποτύπωση της οικείας του έναντι αμοιβής 400€+ΦΠΑ

Ο μηχανικός θα εκδώσει Α.Π.Υ. και ΔΕΝ θα του γίνει παρακράτηση.

Προφανώς όταν πληρώνεις Φ.Ε.Μ. ΔΕΝ παρακρατείται και το 20%.

Επί παραδείγματι, ο μηχανικός που έχει αναλάβει την διαδικασία έκδοσης άδειας σε εταιρεία εκμετάλλευσης τουριστικών καταλυμάτων, θα πληρώσει Φ.Ε.Μ. κατά την έκδοση της άδειας και θα εκδώσει το νόμιμο παραστατικό ΧΩΡΙΣ να γίνει από την εταιρεία παρακράτηση 20%.

17. ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΥΛΗΣ

Κατ' εφαρμογή του Ν.4446/2016 και της ΠΟΛ 1009/2017 είναι δυνατή η μείωση ή απαλλαγή, υπό προϋποθέσεις και κατά περίπτωση, από τις κατά νόμο επιβαρύνσεις μη υποβολής, ανακριβούς ή εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης ή καταβολής (πρόσθετους φόρους και πρόστιμα). Στον νόμο εντάσσονται και οι δηλώσεις πληροφοριακού χαρακτήρα (π.χ. καταστάσεις συμφωνητικών). Ισχύει μέχρι 30.05.2017

18. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016

Για τα φυσικά πρόσωπα η υποβολή των εντύπων Ε1, Ε2 και Ε3 για το φορολογικό έτος 2016 θα γίνει ως την 30η Ιουνίου.

Κυκλοφορούν και θα κυκλοφορήσουν αρκετά προγράμματα υπολογισμού του φόρου. Τα περισσότερα από αυτά είναι αξιόπιστα.

Πριν την υποβολή του Ε1 είναι απαραίτητη η υποβολή του Ε2 και του Ε3.

Ξεκινούμε με την συμπλήρωση της κατάστασης φορολογικής αναμόρφωσης όπου υπολογίζονται τα έξοδα που έχουν καταχωρηθεί στο βιβλίο εσόδων εξόδων αλλά ΔΕΝ αποτελούν έξοδο για την επιχείρησή μας. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι τα έξοδα για την βενζίνη του Ε.Ι.Χ. του μηχανικού. Μέχρι πέρυσι υπήρχαν καθορισμένα ποσοστά για την αναμόρφωση αυτών των δαπανών αναλόγως των κυβικών εκατοστών. Πλέον δεν υπάρχουν καθορισμένα ποσοστά.

Η εξόφληση του φόρου που θα καταλογιστεί μπορεί να γίνει είτε εφάπαξ είτε σε τρεις δόσεις (τέλος Ιουλίου, Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου).

Γενικά η συμπλήρωση των εντύπων από τον μηχανικό είναι εφικτή εφόσον αυτός έχει ασχοληθεί και έχει μελετήσει το αντικείμενο.

Σε περίπτωση αμφιβολιών για τις ενέργειες του θα πρέπει να απευθυνθεί σε επαγγελματία.

Τέλος να υπενθυμίσουμε ξανά ότι οι συνάδελφοι που εργάζονται πλέον στο εξωτερικό, καλό είναι να απευθυνθούν σε ένα οργανωμένο λογιστικό γραφείο αφού οι περιπτώσεις είναι διαφορετικές (ποικίλουν και από χώρα σε χώρα). Μία καλή αρχή όμως είναι να συμβουλευτούν τον οδηγό [εδώ](#). Αναφερθήκαμε αναλυτικά στις παραγράφους 6 και 7.

Επίσης πρέπει να απευθυνθούν στα κατά τόπους γραφεία του ΕΤΑΑ για ενημέρωση σε σχέση με τις ασφαλιστικές εισφορές. Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ χωρών λόγω πιθανών διμερών συμφωνιών κ.λπ. Δείτε σχετικά και [εδώ](#). Για χώρες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύει και η ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων βάσει κοινοτικής οδηγίας.

Κλείνοντας είναι απαραίτητο να τονισθεί ξανά ότι το σημείωμα αυτό δίνει πληροφορίες για τα καθημερινά θέματα φορολογίας μηχανικών και όχι μόνο και ότι δεν αποτελεί φορολογικό οδηγό, ούτε οδηγό συμπλήρωσης των εντύπων της φορολογίας εισοδήματος.

Οι συνάδελφοι που δεν έχουν εξοικειωθεί με τις διαδικασίες αυτές θα πρέπει να απευθυνθούν σε λογιστικό γραφείο.